

*Dr Stevan Šogorov, redovni profesor
Pravnog fakulteta u Novom Sadu*

KARAKTERISTIKE I PRAVNA DEJSTVA UGOVORA O PRENOSU UDELA U DRUŠTVU S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Sažetak: *Udeo u društvu s ograničenom odgovornošću se prenosi u režimu slobodnog prenosa i režimu prenosa uz poštovanje prava prečeg sticanja udela od strane društva i drugih članova društva. Pri prenosu udela ugovorom, jasno se razlikuju dva pravna posla-osnovni posao i posao ustupanja (cesije). Ugovor o prenosu je formalan, potpisi prenosioca i sticaoca uela moraju biti javno overeni. Nakon prenosa prenosilac i sticalac su solidarno odgovorni za obaveze prenosioca u vezi sa ulogom. Za prenos udela nije potrebna izmena osnivačkog akta društva. Za sticanje članstva u društvu potrebno je da se pored upisa prenosa u knjigu udela izvrše i neke druge zakonom propisane radnje. Ako udeo stekne neki postojeći član društva, taj udeo se spaja sa njegovim postojećim udelom u novi jedinstveni udeo.*

Ključne reči: *društvo s ograničenom odgovornošću, udeo, prenos, ugovor, karakteristike, pravna dejstva.*

1. Uvodne napomene

U skladu sa posebnom prirodom društva s ograničenom odgovornošću, koje je društvo kapitala sa značajnim karakteristikama društva lica, udeo u njemu se može prenositi, ali uz određene uslove i ograničenja. U našem pravu udeo se može prenositi u dva različita režima.

Prvi režim je *režim slobodnog prenosa udela*. Udeo člana društva s ograničenom odgovornošću se, prema zakonu, može slobodno prenositi

na određene kategorije lica. Tako se udeo može slobodno preneti drugom članu društva ili društvu; bračnom drugu prenosioca, bratu, sestri, pretku, potomku ili bračnom drugu potomka kao i zakonskom zastupniku ili nasledniku člana društva nakon njegove smrti. Konačno, udeo se može slobodno prenositi i u postupku statusne promene.¹

Ipak, zakon ostavlja mogućnost da se ovaj prenos osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva i drugačije urediti.² Drugačije uređivanje može značiti unošenje različitih ograničenja pri prenosu, sve do isključenja mogućnosti prenosa. Ograničenja se mogu odnositi na uslovljavanje prenosa saglasnošću društva ili svih drugih članova društva, na ustanovljavanje prava prečeg sticanja udela od strane društva ili članova društva i dr. Zakonsko pravilo o slobodnom prenosu udela je, dakle, dispozitivnog karaktera, osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva ono može biti zamenjeno drugim pravilom. Što se tiče mogućnosti isključenja prenosa udela navedenim aktima, ono je takođe moguće, ali to ne znači da je time onemogućeno članu društva da se oslobodi članstva u društvu. Trajna zabrana oslobođenja od članstva u društvima kapitala nije moguća. U slučaju da se napr. osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva isključi prenos udela u slučaju smrti, odn. prestanka člana društva, tim aktima treba urediti i otkup udela od strane članova društva ili društva. U svakom slučaju zabrana prenosa udela osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva bi besumnije bio opravdan razlog da član iskoristi zakonski institut istupanja iz društva.

Drugi režim je *režim prenosa udela uz poštovanje prava prečeg sticanja*. U našem pozitivnom zakonodavstvu pravo prečeg sticanja udela u društvu s ograničenom odgovornošću ima dva nivoa.

Prvi nivo je nivo prioritnog prava prečeg sticanja.³ Ovakvo pravo ima samo društvo. Naime, prema st. 1 čl. 126 ZPD član društva s ograničenom odgovornošću pre nego što ponudi svoj udeo ili deo udela trećem licu koje nije lice koje može steći udeo u režimu slobodnog prenosa iz člana 125. tog zakona, dužan je da taj udeo ili deo udela ponudi društvu⁴.

Drugi nivo prava prečeg sticanja je redovno pravo prečeg sticanja.⁴ To pravo imaju svi drugi članovi društva.

Naime, ako društvo ne iskoristi pravo prečeg sticanja i ne prihvati ponudu u roku određenom osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva,

¹ V. čl. 125 st. 1 Zakona o privrednim društvima iz 2004. godine (skraćeno: ZPD).

² Ibidem.

³ U literaturi se ovo pravo sreće i pod imenom primarno pravo prečeg sticanja - v. Vasiljević, Komentar Zakona o privrednim društvima, Beograd, 2006, s. 423.

⁴ U našoj literaturi se ovo pravo naziva i sekundarnim pravom prečeg sticanja - v. Vasiljević, ibidem.

prenosilac je obavezan da ponudu dostavi „drugim članovima društva, u skladu sa osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva.“⁵ To znači da je redovno pravo prečeg sticanja udela drugorazredno ili sekundarno u odnosu na prioriteno pravo prečeg sticanja udela koje ima društvo.

2. Osnovi prenosa

Udeo u društvu sa ograničenom odgovornošću se, u skladu sa zakonom, može na člana ili treće lice preneti nasleđivanjem, drugim aktom pravne sukcesije (statusnom promenom) i ugovorom. Pri tome, kao što smo videli, taj prenos može biti slobodan ili uslovljen.

Ako se udeo prenosi nasleđivanjem, primenjuju se odgovarajuća opšta pravila naslednog prava. Ipak, ako je osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva predviđeno nešto posebno, opšta pravila naslednog prava važe uz korekciju, odnosno uz uvažavanje posebnih pravila iz tih akata.

Slična je situacija i kod drugog vida pravne sukcesije, pre svega kod statusnih promena. Uz opšta pravila koja u pravu privrednih društava važe za prenos prava, odnosno prenos imovine u slučaju statusnih promena imaoaca udela (podela, spajanje pripajanjem, spajanje novim osnivanjem) primeniće se i posebna pravila utvrđena aktom o osnivanju i ugovorom članova društva s ograničenom odgovornošću.

3. Dvojnost pravnih odnosa kod ugovornog načina prenosa

Pri ugovornom prenosu udela valja razlikovati dva pravna odnosa koji nastaju između prenosioca i sticaoca udela.

Prvi pravni odnos objašnjava zašto je došlo do ugovornog ustupanja potraživanja. To je tzv. osnovni pravni odnos ili glavni pravni posao. Po svome pravnom karakteru taj pravni odnos može biti ugovor o prodaji (što je u praksi najčešće) ali i ugovor o poklonu, razmeni ili drugi ugovor kojim se stvara obaveza ustupanja potraživanja. Ugovor o prenosu udela može imati i karakter ugovora o ulogu u drugo društvo, kada se udeo u društvu s ograničenom odgovornošću javlja kao predmet udela u drugom privrednom društvu. U tom slučaju ugovor o prenosu udela ima zapravo karakter ugovora o osnivanju (ili ugovora o društvu) pri osnivanju drugog privrednog društva, odnosno ugovora o pristupanju društvu, ako se radi o ulaganju udela u već postojeće drugo privredno društvo. Doduše, u praksi

⁵ V. čl 126. st. 2 ZPD.

je ustupanje potraživanja najčešće samo jedna ili više klauzula u ugovoru o prodaji ili pak poklonu udela, ali je ponekad i odvojeni pravni posao. Kada se navedena dva pravna odnosa manifestuju odvojeno, ugovorom o prodaji, poklonu ili drugim ugovorom, stvara se obaveza ustupanja udela, a ta obaveza se izvršava ugovorom o ustupanju⁶.

Drugi odnos je odnos kojim se udeo pravno prenosi sa prenosioca na sticaoca. Taj odnos je po svojoj pravnoj prirodi ugovor o ustupanju (cesiji) iz čl. 436–443. Zakona o obligacionim odnosima, pa se odredbe ovih članova mogu shodno primenjivati i na prenos udela. Za pravni posao ustupanja je karakteristično da se može iskazati kao kauzalan, ali i kao apstraktan. Pri ustupanju udela se tako može naznačiti kauza (prodaja, poklon, razmena i sl.) ali i ne mora, ustupanje se može pojaviti i u formi apstraktnog prenosa udela. Odvojeno od ovoga je pitanje da li ustupanje udela, kao ustupanje subjektivnog imovinskog prava, nužno ima apstraktan i samostalan (neakcesoran) karakter ili ne. U pravnoj teoriji je, inače, ovo poslednje pitanje sporno. Prema jednom mišljenju, cesija potraživanja, pa tako i cesija udela kao subjektivnog imovinskog prava ima apstraktan i samostalan karakter. U prilog ovakvog stava se obično navode zahtevi pravne sigurnosti. Po drugom mišljenju, posao ustupanja je ipak kauzalnog i nesamostalnog karaktera, jer je to u skladu sa stvarnom voljom ugovornih strana koju su one iskazale u osnovnom pravnom poslu.⁷

Oba pravna odnosa, odnosno oba pravna posla, najčešće se javljaju zajedno, *uno actu*. Ugovorom o prodaji ili poklonu udela se redovno vrši i ustupanje udela (ako je ugovor sačinjen u zakonom propisanoj formi) ali to ne mora uvek biti slučaj. Ipak, dešava se da se osnovni pravni posao i posao ustupanja ne jave zajedno, u istom vremenskom trenutku, Moguće je, tako, da se osnovni ugovor zaključi u propisanoj formi, ali da se njegovo izvršenje predvidi za neki kasniji termin. Takođe je moguće da se zaključi ugovor o prodaji, s tim da se predvidi da će prenos udela biti izvršen odgovarajućim poslom ustupanja.

4. Forma ugovora o prenosu udela

U pogledu forme ugovora o prenosu udela ZPD propisuje obaveznu pisanu formu. U pogledu zahteva forme naše pravo je u kratkom vremen-

⁶ V. npr. čl. 15. Zakona o društvima sa ograničenom odgovornošću Nemačke; Baumbach - Hueck, op. cit., s. 79–83.

⁷ V. o ovim shvatanjima kod Steiger, Werner, u : *Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Band V, Obligationenrecht, Zürich, 1965, s.280-281.*

skom periodu imalo zanimljivu evoluciju. Zakon o preduzećima iz 1988. godine pismenu formu nije uopšte predviđao. U Zakonu o preduzećima iz 1996. godine je međutim, za ugovor o prenosu udela bila predviđena pismena forma.⁸ Konačno, Zakonom o privrednim društvima iz 2004. godine je predviđena kvalifikovana pisana forma, tj. predviđeno je da se „udeo prenosi ugovorom u pisanoj formi sa overenim potpisima prenosioca i sticaoca“⁹ čime se naše pravo približilo rešenjima u uporednom pravu.

U pravu Nemačke se za ugovor o ustupanju udela zahteva da je zaključen u sudskoj ili javnobeležničkoj (notarijalnoj) formi. Čak i ugovor kojim se stvara obaveza ustupanja udela mora biti zaključen u takvoj formi¹⁰, s tim da se takav ugovor može konvalidirati u pogledu forme, ako je ugovor o ustupanju zaključen u zakonom propisanoj formi. Na isti način je pitanje forme prenosa udela rešeno i u austrijskom pravu.

Slična je situacija i u pravu Švajcarske. Za prenos udela u društvu s ograničenom odgovornošću zahteva se da posao kojim se udeo prenosi bude formalan. Zahtev forme je ispunjen ako je ustupanje udela izvršeno u pisanoj formi koja je javno overena.¹¹

Francusko pravo takođe predviđa da je za ustupanje udela potrebna pisana forma.

Smisao obavezne pismene forme je u tome da se oteža prenos udela (udeli ne treba da budu predmet čestog tržišnog, odn. berzanskog prometa radi sticanja dobiti, kao što je to slučaj kod akcija) kao i da se obezbedi veća preciznost i pravna sigurnost kako učesnika u poslu prenosa udela, tako u društva i članova društva. Formalnost ugovora o prenosu udela potpuno odgovara specifičnostima društva sa ograničenom odgovornošću, s obzirom na njegove personalne karakteristike.

5. Pravna dejstva ugovora o prenosu udela između ugovornih strana

U pogledu pravnih dejstava ugovora o prenosu udela, treba razlikovati pravna dejstva ovog ugovora između ugovornih strana i prema društvu. Između ugovornih strana, *inter partes*, prenos, odnosno ustupanje, deluje prema pravilima koja važe za osnovni posao i pravilima koja važe za posao ustupanja (cesionog prava).

⁸ V. čl. 357. st. 3. ZOP-a.

⁹ V. čl. 128 st.1 ZPD.

¹⁰ V. čl. 15. st. 3. i 4. Zakona o društvima sa ograničenom odgovornošću Nemačke.

¹¹ Upor. čl. 791, st. 4 Zakona o obligacijama Švajcarske.

Što se osnovnog posla tiče, on deluje između prenosioca i sticaoca udela, za društvo je to *res inter alios acta*. Društvo se ne može umešati u taj odnos, ne može napr. ukazivati na eventualne mane tog pravnog posla i sl.

Posao ustupanja je, naprotiv, posao cesionog karaktera, pa društvu kao cesus-u, stoje na raspolaganju ona prava u vezi sa ovim poslom, koja po pravilima cesionog prava pripadaju dužniku.

Između ugovornih strana ugovor proizvodi pravno dejstvo od trenutka zaključenja, a udeo je prenet trenutkom ustupanja.

6. Dejstvo ugovora o prenosu udela prema društvu

Prema zakonu, „prenosilac udela i sticalac udela obavezni su da bez odlaganja prijave društvu s ograničenom odgovornošću prenos udela, promenu člana i vreme promene, radi upisa u knjigu udela” i dalje “prenos udela ima pravno dejstvo prema društvu s ograničenom odgovornošću od dana prijema obaveštenja o prenosu.”¹²

S druge strane, međutim, sticalac udela se smatra novim članom društva tek kada se „pisanim putem saglasi da postane član i naznači da ga obavezuju osnivački akt i ugovor članova društva i kada se u skladu sa zakonom upiše u knjigu udela”,¹³ o čemu će kasnije biti više reči.

Ove dve zakonske norme deluju kontradiktorno. Nejasno je, naime, kakvo pravno dejstvo prijavljivanje prenosa udela ima prema društvu od dana prijema obaveštenja o prenosu, ako ne dejstvo prenosa udela, tj. promene vlasnika udela. U uporednom pravu postoje u tom pogledu dva rešenja. Prvo je zastupljeno u nemačkom pravu i prema njemu prenos udela ima dejstvo prema društvu od trenutka obaveštavanja društva o tom prenosu.¹⁴ Drugo je rešenje švajcarskog prava, prema kojem prenos udela deluje prema društvu kada je društvo obavešteno o prenosu i kada je prenos upisan u knjigu udela¹⁵ pri čemu je obaveštenje pretpostavka upisa. U ZPD su paralelno data oba ova rešenja, što će u praksi nesumnjivo izazvati konfuziju i različita tumačenja.

S druge strane, obaveza obaveštavanja društva o prenosu udela je jasno formulisana kao obaveza obeju strana, kako prenosioca, tako i sticao-

¹² V. čl. 128 st.2 ZPD.

¹³ V. čl. 128 st. 3 ZPD.

¹⁴ V. par. 16 st. 4 Zakona o društvima sa ograničenom odgovornošću Nemačke. Detaljnije o ovome videti napr. kod Rowedder, GmbH Kommentar, München, 1997 s. 392 i sl.

¹⁵ V. čl. 791, st. 1 Zakona o obligacijama Švajcarske.

ca. Oni su dužni da o prenosu udela obaveste društvo bez odlaganja. Ipak, dovoljno bi, po našem mišljenju, bilo i da samo sticalac obavesti društvo o prenosu udela, uz podnošenje verodostojne dokumentacije o tome i uz ispunjavanje drugih zakonom propisanih uslova, da društvo izvrši upis prenosa udela na sticaoca u knjizi udela.

7. Dejstvo prenosa na obaveze prenosioca prema društvu

Za prenos udela se vezuju i određene pravne posledice u pogledu odgovornosti za obaveze iz članskog odnosa.

Prema zakonskom pravilu, prenosilac i sticalac udela solidarno su odgovorni za obaveze prenosioca u vezi sa ulogom.¹⁶ To su, pre svega, obaveze unošenja nedostajućeg dela uloga, ali i obaveza garancije za fizička i pravna svojstva stvari, kao nenovčanog uloga.

Solidarna odgovornost prenosioca i sticaoca udela se odnosi samo na obaveze prenosioca nastale pre prenosa udela. Zbog toga je od odlučujuće važnosti utvrđivanje trenutka prenosa udela. S obzirom da se ovom zakonskom normom utvrđuje odnos prenosioca i sticaoca prema društvu, to se i trenutkom prenosa ima smatrati trenutak koji zakon utvrđuje kao trenutak pravnog dejstva prenosa udela prema društvu, a ne onaj koji bi se mogao smatrati trenutkom prenosa između ugovornih strana.

Sličnu normu sadržavali su i raniji propisi. Naime, pri prenosu udela za obaveze prenosioca dospele pre prijavljivanja prenosa udela solidarno su odgovarali društvu prenosilac i sticalac udela.¹⁷ Za razliku, međutim, od aktuelnog rešenja, ovo pravilo se odnosilo na sve imovinske obaveze porenosioca udela po osnovu članskog odnosa.

Pravila o solidarnoj odgovornosti prenosioca i sticaoca udela za obaveze ranije nastalih obaveza prenosioca u pogledu uloga su nesumnjivo dobra. Na taj način se, nesumnjivo štite opravdani interesi društva, odn. ostalih članova. Ipak, ovo pravilo je u ZPD preusko postavljeno, budući da solidarna odgovornost vezuje isključivo za ulog prenosioca u društvo. Mnogo bolje rešenje bi bilo da je ta odgovornost predviđena za sve imovinske obaveze prenosioca iz članskog odnosa, dakle udela koji se prenosi, kao što je to bio slučaj po ranijim propisima. Na taj način bi se obuhvatile i druge imovinske obaveze, kao što su obaveza dopunske uplate, obaveza na sporednu činidbu i dr.

¹⁶ V. čl.13 st. 9 ZPD

¹⁷ V. čl.128 st. 1 ZPD.

8. Dejstvo prenosa udela na osnivački akt društva

Prema zakonu, za prenos udela nije potrebna izmena osnivačkog akta društva s ograničenom odgovornošću. Ovakvo pravilo potvrđuje činjenicu da je društvo s ograničenom odgovornošću, mada društvo s određenim ličnim karakteristikama, ipak u suštini društvo kapitala.

Ipak, ova zakonska norma je dispozitivne prirode. Samim osnivačkim aktom je moguće i drugačije ovo pitanje urediti, napr. tako da svaki prenos udela, budući da znači i promenu člana društva, mora za posledicu imati izmenu tog akta. Na taj način bi se, umesto kapitalskih, ojačali personalni elementi konkretnog društva s ograničenom odgovornošću.

U pogledu pitanja dejstva ugovora o prenosu udela na ugovor o osnivanju društva, Zakn o privrednim društvima je, dakle, zadržao kontinuitet sa rešenjima iz prethodnog Zakona o preduzećim. Naime, već je ovaj zakon bio usvojio rešenje prema kome prenos udela ne povlači sa sobom izmenu ugovora o osnivanju društva. Time su na dobar način razrešene dileme koje su se svojevremeno u praksi javljale prilikom primene Zakona o preduzećima iz 1988. godine, koji ovo važno pitanje nije uopšte regulisao.

9. Prenos udela i sticanje članstva

Prema zakonu „sticalac udela postaje član društva s ograničenom odgovornošću kad se pisanim putem saglasi da postane član i naznači da ga obavezuju osnivački akt i ugovor članova društva i kada se u skladu sa zakonom upiše u knjigu udela”.¹⁸

Iz ovakve, dosta nesretno formulisane norme, nije sasvim lako utvrditi šta je zapravo zakonodavac hteo, odnosno šta je želeo da opredeli kao trenutak u kome sticalac postaje član društva. Već na prvi pogled je jasno da sve pobrojane radnje (davanje pisane saglasnosti sticaoca udela da postane član društva, naznačenje da ga obavezuju osnivački akt društva i ugovor članova društva, kao i upis u knjigu udela društva) ne moraju, a možda i ne mogu biti preduzete u istom trenutku, pa se onda postavlja pitanje koja je radnja odlučujuća.

Po našem mišljenju iz zakonske norme, najpre, nedvosmisleno proizlazi da sve navedene radnje moraju biti kumulativno izvršene da bi sticalac udela postao član društva.

¹⁸ V. čl. 128 st.3 ZPD.

Nadalje, iz navedene norme takođe proizilazi da i pod pretpostavkom vremenskog povezivanja nekih radnji, najmanje dve radnje ostaju odvojene. Jedno je radnja davanja pisane saglasnosti sticaoca udela da postane član društva (u koju može biti inkorporisana izjava volje sticaoca da prihvata, odnosno da ga obavezuje akt o osnivanju i ugovor članova društva) a druga je upis sticaoca u knjigu udela.

Da li je za trenutak sticanja udela bitno kojim hronološkim redom se vrše zakonom pomenute radnje? Iz prostog nabranjanja različitih radnji teško da bi se takav zaključak mogao izvući. Pre bi se moglo tvrditi suprotno, da stilizacija norme upućuje samo na to da se obe radnje moraju izvršiti, a da je vremenski redosled nebitan. To znači da bi trenutak sticanja članstva bio trenutak preduzimanja poslednje radnje, svedeno da li je to radnja upisa u knjigu udela ili radnja davanja pisane saglasnosti o prihvatanju članstva, akta o osnivanju i ugovora članova društva.

Mnogo bi bilo bolje da zakonska norma drugačije glasi. Logičnije bi bilo da je predviđeno da je upis sticaoca u knjigu udela trenutak sticanja članstva (u odnosu prema društvu) a da su druge pomenute radnje samo pretpostavke, odnosno neophodni uslovi, za sticanje udela. Najbolje bi, međutim bilo, da je trenutak sticanja udela vezan isključivo za radnju upisa sticaoca kao novog vlasnika udela u knjigu udela.

Pored toga, aktuelna norma je neadekvatna i iz drugih razloga. Pre svega, u njoj se kao obavezna radnja sticaoca za sticanje udela pominje ne samo prihvatanje akta o osnivanju već i ugovora članova društva, mada je ovaj poslednji akt društva fakultativan, a ne obavezan. Pored toga, davanje pisane saglasnosti za sticanje članstva se čini kao nepotrebna dodatna izjava sticaoca, jer je sticanjem udela, koji je po sebi članstvo, on nesumnjivo izjavio svoju volju da postane član društva. Isto tako, nepotrebno je i posebno izjašnjavanje sticaoca o tome da ga obavezuje akt o osnivanju društva, jer on po sebi obavezuje sve članove društva, nezavisno u kom trenutku su postali članovi. Ovo utoliko pre što se takva izjava ne traži čak ni prilikom sticanja udela u ortačkom društvu, kao tipičnom, zatvorenom društvu lica.

10. Dejstvo prenosa udela na njegovu samostalnost

Prema zakonu, „ako član društva s ograničenom odgovornošću stekne jedan ili više udela, ti udeli se spajaju sa postojećim udelom i zajedno čine jedan udeo“.¹⁹

¹⁹ V. čl. 115. st. 3 ZPD.

Za diskusiju je, međutim, opravdanost ovakve zakonske odredbe. Ovakvo rešenje je sadržano i u jugoslovenskom Trgovačkom zakoniku iz 1937. godine (čl. 441.), kao i u austrijskom Zakonu o društvima sa ograničenom odgovornošću (čl. 75.) iz 1906. godine. Suprotno tome, u nemačkom pravu svaki udeo i nakon prenosa na nekog člana društva zadržava svoju pravnu samostalnost²⁰. Pravne teškoće koje ima rešenje usvojeno u Zakonu o privrednim društvima nisu zanemarljive. Tako se, pre svega, javlja problem realizacije prava trećih lica koja su u trenutku prenosa postojala na ranijem udelu. Ako je taj udeo nakon prenosa spojen sa drugim udelima u novi, jedinstveni udeo, prava trećih lica bi se protezala i na druge delove novog, jedinstvenog udela, kao uostalom i posebna prava i dužnosti člana, koja su vezana za raniji ili kasniji udeo. Pored toga, zadržavanje samostalnosti stečenog udela omogućava njegov samostalni tretman (npr. sporedne činidbe za koje je vezan) i omogućuje dalji samostalan prenos tog udela bez postupka podele jedinstvenog udela. Ako bi zadržavali samostalnost, ovi udeli bi se slobodno prenosili, naročito između članova, dok o deobi udela odlučuje skupština društva. Osim toga, deoba udela se ugovorom o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću može potpuno isključiti.

²⁰ V. čl. 15 st. 2. Zakona o društvima s ograničenom odgovornošću Nemačke.

*Stevan Šogorov, Ph. D., Full Professor
Novi Sad, School of Law*

Characteristics and legal effects of transfer of shares in private company contract

Abstract

The article contains discussion on most important characteristics and legal effects on transfer of shares in private company contract according to Company Act of Republic of Serbia, taking into account solutions in comparative law. Author underlines lack of legal regulations advocating their rectification. Author suggests need for clear legal regulation of the moment in which transfer of shares takes effect and reconsideration of the principal of joining of shares in case of further shares acquired.